

Beszéltélési irás:
Nagybecserekek Zápalya-
utca 1. hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecsere-
kek, Zápalya-u. 1. hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 32 — K
Félévre — — — 16 — K
Negyedévre — — — 8 — K
Egy hóra — — — 2-70 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák :::
Megjelenik vasár- és
ünneppnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecserekek, 1917.

XLVI. évfolyam, 73. szám.

Csütörtök, március 29.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távlati jelentése. —

Békemozgalom Oroszországban.

Az orosz munkáspárt a külön béke mellett. — Ellenforradalom Oroszországban. — Forradalmi hírek Olaszországból. — A német buvárhajók februárban 368 hajót süllyesztettek el 800.000 tonna tartalommal. — Nagy török győzelem.

Ellenforradalom Oroszországban.

Budapest, márc. 29. Londonból sürgönyzik: A Times jelentik:

Rigából, Borspálból nyugtalanító hírek érkeznek. Külön forradalmi kormányt szerveztek, külön miliciával, amely mitsem törődik a szentpétervári kormány rendelkezéseivel. Anarchisztikus állapotok vannak, aminek következtében vérontásra került a sor.

Budapest, márc. 29. Stockholm-ból sürgönyzik:

Az utóbbi időben szaporodnak a jelenségek, amelyek arra mutatnak, hogy Oroszországban a zűrzavar növekszik. A munkásság keresztül vitte, hogy fegyvereket hordhasson. A szentpétervári gyárakba naponta nagy mennyiségű fegyver és muníció érkezik. Az élelmiszerek nagyon szűkösek.

Budapest, márc. 29. Bernből sürgönyzik:

A Gazette Lausanne tegnapi cikke nagyon aggodalmat keltőnek mondja az oroszországi helyzetet.

Budapest, márc. 29. A Svenska Dagbladet jelenti:

Oroszországban olyan fordulatot vettek az események, hogy a háborút megszüntetni kívánó munkáspártiak kerültek hatalomra.

A Socialdemokraten szerint ezen párt hajlandó a nyombani különbéke megkötésére

Az orosz forradalom egyéb hírei.

Budapest, márc. 29. A Reutter-ügynökség jelenti Szentpétervárról:

Nikolajevics nagyherceg jelenleg a főhadiszálláson időzik, innen Livádiába utazik. Ivanov tábornoknak megtiltották, hogy lakását elhagyja.

Budapest, márc. 29. Szentpétervárról sürgönyzik:

A Wolhinsky-erred, amelynek a forradalom sikerében döntő szerepe volt, nyomatékosan állást foglal a háború folytatása mellett. Az északi arcvonal katonái szintén kifejezték határozott kívánásukat, hogy a harcot a győzelemig folytassák.

A kelettengeri flottánál lejátszódott eseményeket tulságosan kiszínezték. Mindössze harminc halott volt. A flottának valamennyi hajója kész az ellenséggel fölvenni a harcot.

A német buvárhajóharc eredménye februárban. — Közel 800 ezer tonna elsüllyesztése.

Budapest, márc. 29. Berlinből sürgönyzik: A Wolf-ügynökség jelenti:

Tengeralattjáróink februárban összesen háromszázhatvanöt kereskedelmi gőzöst semmisítettek meg, hétszáznyolcvanegy ezeröttszáz tonna tartalommal. Ezek között legalább ötszáz ezer tonnányi angol hajó volt. Szállítmányai között negyven ezer tonna hadianyag, kilencven ezer tonna szén, kilencven ezer tonna gabona volt.

A tengeri háború. — A buvárhajóharc újabb eredményei.

Budapest, márc. 29. Londonból sürgönyzik: Az angol admirális közli:

A csatornában két angol romboló elsüllyedt. Az Actusias angol kórházhajót torpedózással elsüllyesztették. 31-en meghaltak, 12-en eltűntek.

Budapest, márc. 29. Berlinből sürgönyzik: Az admirális közli:

A Földközi-tengeren újabb tíz hajót süllyesztettünk el, 31 ezer tonna tartalommal.

Budapest, márc. 29. Hágából sürgönyzik:

Az angol kormány április 18-ikától az angol blokádot kibővíteni rendelte el.

Nagy török győzelem.

Budapest, márc. 29. Konstantinápolyból sürgönyzik: A főhadiszállás jelenti:

A sinai arcvonalon 26-ikán megkezdődtek a régóta várt és az ellenségtől gondosan előkészített támadások. A harc a törököknek fényes győzelmével végződött. Az angolok négy hadosztálylyal, nagyszámu nehéz és könnyű tüzérrel, páncélautomobilokkal vettek részt e harcokban. A két napig tartó harcokban az angolok súlyos veszteségeket szenvedtek, azután délnyugat felé visszavonultak. Üldözzük őket.

A harc rendkívüli hevessége ellenére a mi veszteségünk csekély volt.

Forradalmi hírek Olaszországból.

Budapest, március 29. Baselből sürgönyzik:

Itt és más svájci városokban hirtelen terjedt, hogy Olaszországban kitört a forradalom

Budapest, márc. 29. Luganoból sürgönyzik:

Turinban az állandó nyugalanság miatt kihirdették az ostomállapotot.

Az angol vezérkari főnök az olasz fronton

Budapest, márc. 29. A Stefani-ügynökség jelenti:

Robertson angol vezérkari főnök az olasz front megszemlélése után tanácskozott Cadornával.

Az amerikai helyzet

Budapest, márc. 29. Londonból sürgönyzik:

A St. Louis amerikai gőzös megérkezett Liverpoolba. Az amerikai békebarátok ezt kedvező jelnek tekintik a háború elkerülésére.

Uj képviselő.

Budapest, márc. 29. Nagyszébenből sürgönyzik:

Az új egyházi kerületben tegnap Albrich Herman szász munkapárti képviselővé választották.

HIREK.

— **Hivatalos jelentések március hó 28-áról.** A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a harctéri eseményekről:

Höfer jelentései:

Keleti harctér:

Mackensen vezértábornagy hadcsoportja: Lényeges esemény nem történt.

József főherceg vezérezredes hadseregarcvonala: Az Uz-völgytől délre egy orosz magaslati állást három kilométer szélességben elfoglaltunk és azt az ellenség három erős ellentámadásával szemben megtartottuk, 150 foglyot ejtettünk, 3 géppuskát és két aknavetőt zsákmányoltunk. A Magyaros-állás ellen az ellenség tegnap délután ismét hiába intézett rohamot. Az Erdős-Kárpátokban sikeres előtérvallalkozásaink voltak.

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala: Stanislaunál egy támadó csoportunk benyomult az ellenség állásába, az oroszok megfuttak. Egyébként az olvadásos időjárás mellett csekély a harci tevékenység.

Olasz harctér:

A Bigliától délre folyt harcban elfogott olaszok száma 15 tisztre és 500 főnyi legénységre emelkedett. E területen a tüzérségi és aknavetőtűz igen élénk.

Délkeleti harctér:

Az Albán harcvonalon erősebb ágyuharc.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harctér:

A hadsereg nagyobb részénél nyugodtan telt el a nap. A Somme és az Oise mindkét oldalán elterülő vidéken csak kisebb harci tevékenységre került a sor. Hogy csapataink mily sikeresen oldják meg ott feladatukat, az abból is kitűnik, hogy a Laguicourt és Morchies közti márc. 26-i harc színhelyén mintegy ezer halott angol számoltunk meg. A franciák tegnap az Oise nyugati partján La Ferenél egy előretörésük meghiusítása alkalmával véres veszteségeket szenvedtek. A Champagneban Rippondtól délre néhány francia árkot elfoglaltunk. Itt, valamint su Sayslettől délre történt vállalkozásunk alkalmával és Tahurenél háromszáz franciát elfogtunk, több géppuskát és aknavetőt zsákmányoltunk. Reimstől északra és az Argonneokban állásunkba benyomult ellenséges felderítő osztagokat ellentámadásunkkal elűztünk.

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala: A tenger és a Kárpátok közt megkezdődött a tavaszi olvadás, ami a nagyobb harci tevékenységet kizárja. A Szezara melletti harcokból származó zsákmány 20 aknavetőre és 11 géppuskára növekedett.

József főherceg vezérezredes harcvonala: Az Erdős-Kárpátokban a Cimon északkeleti lejtőjén megtörtént portyázás alkalmával támadó csoportjaink benyomultak az oroszok állásába, több fedezéket felrobbantottak és néhány fogolyval és zsákmánnyal tértek vissza. A Magyarosan az oroszok támadása meghiusult. Az Uz-völgytől délre csapataink egy erősen elsáncolt hegygerincet rohammal elfoglaltak és azt többszörös ellentámadással szemben megtartották. 150 fogoly, néhány géppuska és aknavető maradt kezünkön.

Mackensen vezértábornagy hadcsoportjánál és a Macedon arcvonalon előtéri harcok és időnként megélénkült tüzérségi tevékenység. — Ludendorff.

— **Katonai kitüntetés.** A király megparancsolta, hogy *Teszling* József 29. gy. ezredbeli századosnak, az ellenség előtt teljesített kitűnő szolgálataiért, a legfelső díszítő elismerés tudtul adassék.

— **Adomány.** A Perlaszi járási takarékpénztár a múlt évben adományozott 50 koronán fölül most újabban még 60 koronát adományozott a Dellimanics-alapra és azonkívül 100 koronát a Jankó-alapra.

— **Adományok a katonaoththonok javára.** A harctéri katonaoththonok bizottságához, amely a társadalmi propagandát Csernoch János hercegprimás disznósköze alatt megkezdte, Zita királynő öfélése tudvalevőleg 120.000 koronát küldött a magyar katonaoththonok javára. A királynői példának csakhamar lelkes követői akadtak, legutóbb többek közt Festetich Tasziló herceg (Keszthely) 6000, Csekonich Endre gróf 3000, Hunyady Károly gróf 3000, a magyarországi ciszterciarend 4000, Orosdy Pülöp 2000, Orosdy Fülöpné 2000, Apponyi Sándor gróf 1000, Festetich Pál gróf 1000, dr. Légrády Ottó (Képes Ujság) 1000, Radnai Farkas püspök 1000, Luczenbacher Pálné 1000, Elek Pálné 1000, Károlyi László gróf (Fót) 1000 koronát küldtek közvetlenül a Hadsegélyező Hivatalhoz részint kikötéssel, részint anélkül.

— **Elhunyt hírlapíró.** Temesvárról jelentik: A temesvári hírlapírói karnak évek előtt lelkes, szorgalmas tagja, Paál Aladár, ma délután hosszas szenvedés után 40 éves korában meghalt. A temesvári sajtó derék, jóra való, mindenkor készséges munkást birt benne, aki közel másfél évtizeden át volt a temesvári ujságírógárdának hűséges tagja. Paál Aladár, aki Nagyikindán született, körülbelül husz év előtt lett a temesvári sajtó munkása és mint a Délmagyarországi Közlöny belső munkatársa, ügyes tollú, agilis hírlapírónak bizonyult. Tíz évig dolgozott lapunknál. Majd a Temesvári Hírlap szerkesztőségének kötelekébe lépett, néhány év múlva pedig maga is reggeli lapot indított. A legutóbbi években a Délmagyarországi Utazók Egyesületének volt ügybuzgó titkára és szerkesztette az „Utazó” című hetilapot.

— **A vasuti áruforgalom.** A Máv. igazgatósága közli az alábbi hirdetőmentyt:

Értesítjük a t. szállító közönséget, hogy azoknak az áruknak felvétele és továbbítása iránt, amelyek a mai viszonyok között egyáltalán szállíthatók, a szükséges intézkedéseket megtettük. Hogy mely áruk szállíthatók, arra nézve állomásaink az érdeklődő szállítófeleknek készséggel adnak felvilágosítást. Figyelmeztetjük a t. szállító közönséget, hogy a kijelölt árukon kívül egyéb áruk szállítására sem az állomások, sem az üzletvezetőségek, sem az igazgatóság és a katonai hatóságok engedélyeket egyelőre nem adhatnak. Teljesen céltalan tehát, ha a szállító közönség ilyen kérelmekkel nevezett hivatalokhoz fordul Budapesten, 1917. évi március hóban. Az igazgatóság.

— **A bejelentési kötelezettség.** Az utóbbi időben ismét gyakran előfordul, hogy a bejelentési kötelezettséget elmulasztják. A rendőrség most szigorúan figyelmeztet arra, hogy mindenki köteles a nála megszálló idegent, vendéget, bárki legyen is ez, a rendőrségnél azonnal bejelenteni, hasonlóképpen azt is, ha ha tőle eltávozik. Figyelmeztet a rendőrség arra is, hogy mindenféle gyűlést, összejövetelt, még magánháznál is, csak a rendőrhatalom engedélyével lehet tartani.

— **Meteor az áprilisi időről.** A Meteor jelenté: Áprilisi változások napjai: 2. változó, inkább száraz jellegű; 7. száraz, esetleg hűvös; 14. szeles; 19. szeles, változó; 21. enyhe; 22. szeles, enyhe; 26. meleg; 28. hűvös, szeles, tömörült napfoltok segítségével erősebben leszállhat a hőmérséklet; 29. változó, szeles; 30. száraz jellegű a bolygók állásainak befolyásából eredőleg. Ezeknek hatásait emelhetik vagy csökkenthetik az esetleg előjövő napfoltok. Áprilisban kifejlődő befolyások azt mutatják, hogy április erősen szelesnek ígérkezik, amidőn a 28-iki erős lehüléssel is fenyeget. Ami a tavaszi fagyokat illeti, nem igen fogják ezeket a bolygóktól jött hatások támogatni, kivéve a május 25-ikét, amidőn különösen akkor, ha ennek még tömörült napfoltok is segítségével jönnének, felette félnünk kell a fagy kifejlődésétől. Szóródott napfoltok esetére legfeljebb hűvös esőt vagy szeles időt várhatunk ekkor.

— **A rézgálic.** A városgazdai hivatal figyelmezteti azokat a szőlőtulajdonosokat, akik rézgálicra előjegyeztették magukat, de eddig még nem fizettek, az előjegyzett rézgálic árát mielőbb fizessék be, mert a város csak annyi rézgálicot rendel, amennyiért fizettek s így

esetleg azok, akik nem fizettek, elesnek a rézgálictól.

— **Fölvétel a tanítóképzőbe.** A temesvári m. kir. áll. el. népiskolai tanítóképző-intézet I. évfolyamára a jövő 1917—18-ik iskolai évre felvétetik 40 oly éptestű és egészséges tanuló, akik 14. életévüket már betöltötték, de 18 évesnél nem idősebbek és a polgári vagy köztanítóképző IV. osztályát sikerrel elvégezték. A jobb tanulmányi előmeneteli tanulók, a létszámra való tekintet nélkül, féldíjas vagy teljes ingyenes ellátásban részesülnek. Felsőbb évfolyamba az intézet eddigi növendékein kívül, más intézetből oly kifogástalan magaviseletű és szorgalmas tanulók vétetnek fel, akiknek az átlépésre alapos indító okuk van. Az ingyenes minden befizetés nélkül, a féldíjasok havi 31 K és a teljes fizetésesek havi 62 K befizetésért teljes ellátásban részesülnek az intézet internátusában, ahol egyszersmind szakszerű nevelés alatt is állanak a növendékek. A képzés költségeinek évi 310 K ösztöndíjban részesítetnek. A bejárók saját maguk gondoskodnak ellátásukról. A háború tartama alatt az intézet kórháznak lévén lefoglalva, az internátusba csak korlátozott számmal vehetők be a tanulók; a többiek segélyeiket képzésükben kapják meg és családoknál laknak, akiknél az ellátás 80—100 K-ba kerül. Az 1. koronás bélyeggel ellátott folyamodvány a nmélt. vall. és közoktatásügyi miniszter urhoz címzendő, de a tanítóképző-intézet igazgatóságához küldendő be. A folyamodványok beküldésének határideje május hó 31-ik napja. A felvétel és segélyezés egyéb módjaitól, a jelentkezők idejéről augusztus hó 10-ig minden tanuló külön értesítést kap.

— **Adakozzunk az elesett hősök özvegyei és árvái javára!** Hadsegélyező Hivatal főpénztára. Képviselőház.

— **Katonaoththon** Temesvári-u. 1500. sz. a. nyitva minden nap d. u. 2—9 óráig.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 11 órától este 10-ig. Könyvtárra vasárnap, szerda, péntek délután 5—7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybeeskerei fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben d. u. 2—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

Tenger-

sok utánzatot ajánlanak mostanában Diana-sósorszesz helyett egyes üzletekben a vásárló közönségnek, melyek hangzatos elnevezések

alatt

és sokszor a megtévesztésig hasonló külső csomagolásban kerülnek forgalomba. A gyalog-

járók,

ha elmennek egy-egy kirakat előtt, mégis minden jobb üzletben ott láthatják a valódi Diana-sósorszeszt, melyről mindenki

előre

tudja, hogy belső tartalmánál fogva a legmegbízhatóbb és leghatásosabb háziszer, fájdalomcsillapító, hűsítő, enyhítő és egészségpoló. Egy háztartásból sem szabad tehát hiányoznia.

kis üveg Diana-sósorszesz ára . K 1:30
nagy " " " " " 3:50
legnagyobb " " " " " 7:—

DIANA kereskedelmi r. t.
Budapest, V., Nádor-utca 6.

Telefon 330.

VÁROSI MOZI A VÁROSI SZÍNHÁZBAN.

Telefon 330.

Csütörtökön, 1917. évi március 29-én két előadásban d. u. fél 6 és este 8 órakor, rendes helyárák mellett, elsőrangú szalonzenekísérettel:

AZ UJSZÜLÖTT APA.

Eredeti bohózat 4 felvonásban. A főszerepben Rott Sándor a Folies Caprice művésze, a többi szerepben R. Türk Berta, Tesztory Julia, Gerő József és Springer Ármán, a Folies Caprice kitűnő és híres együttese mulattat.

A király tüzkereztsége.

(Hiteles megvilágításban.)

1916. szeptember közepén a monarchiában az a hír terjedt el, hogy Károly főherceg trónörökös, aki akkor mint az 1. számú huszárezred ezredese volt a hadseregparancsnoksághoz beosztva, az északkeleti hadszíntéren kiállta a tüzkereztséget. A jelentős esemény körül rövidesen legenda fonódott és nemsokára festő is akadt, aki a történetet képzeletdus, színpadias képen megörökítette. A színyomaton, amely tömérdek kirakaton és képesújságban megjelent, a trónörökösöt lóháton, lobogó mentével tünteti föl egy magaslaton, amelyen még egy huszárezred századai is elférnek.

A levegő csupa srappellfelhő, a környék földjét gránátok szántják. Az egész kép egy, a legnehezebb ellenséges ágyútűzben megindított és a fenség által vezetett támadás benyomását kelti. A nyilvánosság helyes érzéssel visszautasította ezt a képet. A tüzkereztség sokkal komolyabb, magasztosabb dolog, hogysem a ferdtést megtűné. Őfelségét elég katonánk látta kitarítani a legnehezebb tüzben az északkeleti, a délkeleti és a délnyugati arevonalon, nem szorulnak ők hamisításokra ahhoz, hogy imádoztassák lászákat benne. Mindenekelőtt pedig legfőbb hadurunk ellensége minden póznak és szépítgetésnek.

A kettős monarchia minden lakója szívében hordja azt az egyszerű és igaz képet, amely a megboldogult Ferenc Józsefet a santa-luciai tüzben mutatja be, minden olvasókönnynek volt eddig mondanivalója a legtovább uralkodó Habsburg tüzkereztségéről, hiszen a fejedelem tüzkereztsége hazánk dicsőséges történelmének egy darabja, Klio pedig az igazság barátja. Ezért kívánjuk leírni ifjú uralkodónk tüzkereztségét úgy, ahogy a valóságban lejátszódott.

A przemyslanyi csata kimenetele, amelynek következménye Lemberg kiürítése volt, nem fojtotta el az osztrák-magyar hadvezetőség támadó szándékát. Ausztria-Magyarország északi hadai csak az ellenség erélyes újratámadásával tölthette be további feladatát, magára vonni és lekötöni az orosz főerőket, amelyekből eddig több mint negyven hadosztály fordult hadaink ellen. E terv kivitele során történt a második lembergi csata, amelyhez többek között készenlétebe helyezték a harmadik és a második hadsereget is, a Veresica—Grodok—Kamienobrod vonaltól nyugatra. A két hadsereg jelentős erőkkel átlépte szeptember 8-án a grodeki tavak vonalát és támadása különösen szeptember 9-én tért nyert az egész arevonalon a grodek—lembergi országúttól délre. Az offenzívát itt még szeptember 10-én is folytathattuk. Csak szeptember 11. délutáni óráiban vált a föllebb északra kialakult helyzet miatt szükségessé, hogy a két hadsereg egyelőre ismét a Szan mögé vezettessék vissza.

Szeptember 10-én, szép őszi napon kora reggel a hadművelési főparancsnokság szűkebb törzse fölkerekedett állomáshelyéről, hogy Grodektól keletre fekvő magaslatról szemlélje az ütközet menetét. Gépkocsikon mentek egész Grodek nyugati széléig. Itt mutatkoztak a küzdelem első nyomai. Néhány ház súlyosan meg volt rongálva, egy bádögötő szétronnyolva lógott, vonatok, törzscapatok, sebesültek és menekülő lakosok robogtak az utakon. Grodek keleti magaslatairól hallatszott a csata rémes hangversenye: az ágyúk tompa dübörgése és — mikor egy fuvalom nyugatnak suhant — a puskák és gépfegyverek kattogása. Közben egy tisztet már előre küldtek földeríteni. Mikor visszatért, folytatták a gépkocsi-utat. Grodek keleti része már elárulta, hogy a grodeki tavak vonalának erőszakolása nem mehetett csakugy könnyedén. A legtöbb ház szét volt löve, az utcszegélyen apró lövészárkok vonultak végig, az utcai hareokban elpusztult mind az, amit az ágyúk megkíméltek. A harci zaj egyre hevesebb lett, az előbbrejutás az uton, amelyen löszeroszlopok igyekeztek előre, folyton nehezebb. A gépkocsikat tehát a grodeki mészegető közelében a törzsnak el kellett hagynia és néhány száz lépést még előbbre kellett mennie, hogy a vonal egyik kiemelkedő pontjáról áttekintést nyerhessen.

A fényes csoportban ott volt Károly főherceg trónörökös, ezredes, Frigyes főherceg hadseregparancsnok, gyalogsági tábornok, Hötendorff Konrad báró vezérkari főnök, Christophori és Slamecka alezredek, Schneider őrnagy és a hadművelési osztály egyéb tisztjei, a hadseregparancsnok szárnysegédei, Mor-Mertl ezredes és Lorx alezredes, a Károly főherceg mellé beosztott van der Straten gróf százados, Freytag porosz tábornok, Kagenek gróf német katonai attasé parancsör-tisztek, tábori csendőrök és küldöncök.

A törzs előtt az uton, egy kis facsoport tövében majorság feküdt, amelyben segélyhelyet állították fel. A közelben az 5. számú dragonyosereg egy százada állt a tüzség és a segélyhely fedezetére. A grodeki katonai lövőtér közelében, az országútnak mindkét oldalán néhány üteg állt tüzben.

A hadművelési főparancsnokság állásából a grodeki gyakorlótéren át lehetett látni az északkeleti és keleti erdősegre, ott tobzódott a napokban a leghevesebb harc, különösen az egyik haraszt volt tele holttestekkel. A gyalogság — Gelb altábornagy gyaloghadosztálya küzdött itt — már átlépte az erdővidéket. Nem kell külön hangsúlyozni, hogy ez a csata sem mutatta a régi idők képét; előretörő gyalogsági oszlopokat, támadó lovas tömegeket és összefüggő, sűrű harcvonalakat. De a csatátér üressége dacára is azt a benyomást lehetett nyerni, hogy a támadás előre halad. Az ellenséges tüzség a lövőtérnél levő ütegeket, az itt-ott fölbukkanó tartalékokat, löszeroszlopokat, visszatérő üres ágyumozdonyokat stb. szemelte ki célul. Így aztán a törzs közelében srappell robbantak és a becsapó gránátok mögött füst és föld verődött föl.

Ekkor — 1914 szeptember 10-ének késő délutáni óráiban — látta fiatal uralkodónk először közeledni az ellenséges lövedékeket.

Megrázóbb, veszedelmesebb jeleneteket élt át később: például 1915 januárjában, mikor a Pilicánál meglátogatta a Hindenburg-ezred, a 69. gyalogezred legelső állásait és visszatértkor a takaró erdő elhagyásánál a gépkocsik fölött surrantak el az ellenséges lövedékek, vagy Isonzónál, ahol I. Ferenc József megbízásából Boroevics hősies zászlóaljait látogatta meg, a Folgaria-fensíkon, ahol egy srappell közvetlenül előtte robbant fel, a madonnai erdőben Echenben, ahol a saját elhárítóütegeink tüze ropogott, Forniban és Postában, amelyeket ellenséges repülők (az előbbi nehéz tüzség is) bombáztak, aztán a Kárpátokban, mikor az orosz tüzerek egy derék ezred meglátogatásában akarták zavarni és más alkalmakkal.

De 1914 szeptember 10-ét uralkodónk tüzkereztsége napjaink akarjuk lerögzíteni, mint ahogy ez már eddig is — ámbár a tények elferdítésével — megtörtént.

Irodalom.

— **Szimfónia.** E címmel új zeneművészeti folyóirat indult most meg, melynek munkatársai a magyar zeneélet legkitűnőbb művészeiből és íróiból kerülnek ki. A zeneművészet, melynek a külföldön mindenütt hatalmas organizációi vannak és nagy, izmos sajtóval rendelkezik, Magyarországon az összes művészetek között még mindig a mostoha gyermek szerepére van kárhóztatva. Magyar zenelap, a szónak modern értelmében és a mai követelményeknek megfelelően, mindeddig nem volt. Ezt a hiányt akarja pótolni a Szimfónia, mely most a magyar zenei világ legkitűnőbb tényezőinek támogatásával utnak indul. A Szimfónia egy nagy, egységes táborba akarja összegyűjteni a zene összes magyar híveit, célja, hogy hű krónikása legyen a hazai és külföldi zeneéletnek, beszámoljon mindarról, ami a zeneművészet további fejlődéséhez hozzájárul. A Szimfónia nem kizárólag zenészek számára készül, tehát nem kizárólag valami száraz szaklap. A Szimfóniát zenészek és írók írják a zene kedvelő, intelligens magyar közönség számára. A most megjelent első szám gazdag és változatos tartalmával biztató ígéretet arra, hogy a Szimfónia kiváló írói gárdájával be tudja váltani a zászlajára írott nagy és szép célokat. Rendes tartalmán kívül a Szimfónia minden egyes száma állandó mellékletül adja a „Zeneirodalmi füzetek”-et, mely a zenei szépirodalom kiváló alkotásait teszi hozzáférhetővé a magyar közönség számára. A Szimfónia, melynek Sándor Árpád a szerkesztője, megjelenik minden hó 1-én és 15-én legalább 2 iv terjedelemben és előfizetési ára az állandó melléklettel együtt egész évre 20 korona, félévre 10 korona. Mutatványszámot kívánatra szívesen küld a kiadóhivatal: Budapest, VI. Teréz-körút 40—42.

VISZKETEKSÉGET

rüht, sömört legbiztosabban elmulasztja a **Barna zsír** Kis tégely K 1-60, nagy tégely K 3—, családi adag K 9—, utasítással rendelhető: Dr. Flesch E. „Korona” győgytárából, Győr.

Hirdetmény.

Az „Első módosi hengergőzmalom r.-t.” igazgatósága ezennel közhírré teszi, hogy a társaság az 1917 március hó 18. napján tartott közgyűlésen hozott egyhangu közgyűlési határozat értelmében **feloszlik és felszámol**, minek folytán az igazgatóság felhívja a társaság hitelezőit esetleges követeléseiknek jelen hirdetménynek harmadszori közzétételétől számított hat (6) hó alatt leendő érvényesítésére.

Módos, 1917 március hó 24 én.

„Első módosi hengergőzmalom r.-t.”

Deutsch Hermann s. k.

Dr. Pavlovits György s. k.

Eladó!

Képes folyóiratok: U. m. Vasárnapi Ujság, Új Idők, Ország-Világ, Érdekes Ujság, Képes Ujság, Borsszem Jankó, Kakas Márton, Mátyás Diák, Meggendorfer, Tolnai Világlapja

Mindegyikből TIZ TELJES ÉVFOLYAM, vászonkötésben.

Cím: Lapunk kiadóhivatalában.

Óbesenyő község előjáróságától.

972—1917. szám.

247—1.

Hirdetmény.

Óbesenyő községének mintegy 14.702 hold területén gyakorolható vadászati joga 1917. évi augusztus hó 1-től 1924. évi január 31-ig terjedő 6 1/2 évre, Óbesenyő községégházánál 1917. évi április hó 3-án d. e. 9 órákor tartandó nyilvános szóbeli árverésen bérbe fog adatni. Árverési feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Óbesenyő, 1917. évi március hó 28-án.

Pötschen, jegyző.

Gergulov, bíró.

31 éves nős, katonamentes férfi mint raktárnok állást keres azonnali belépésre

Cím: Maximó Radovan Antalfalva.

231—41

SEGED

a rőfős szakmában, ki a magyar, német és szerb nyelvet bírja alkalmazást nyer

TERZIN ZS ZSIVKO cégnél
PABYSECSKERÉKEN.

Magánjáró gőzgépeket

Kompond és stabil gőzgépeket
Gőzcséplő garnitúrákat
Magánjáró lokomobilokat
Cséplőszerkevényeket
Esztergapadokat
Herefejtőket
Elevátorokat
Motorokat
Gőzkeket és
Gőzkazánokat

javítottan állapotban vásárolnak
= készpénzfizetés ellenében =

FRIEDRICH TESTVÉREK
GÉPGYÁRA TEMESVÁR.

